

Polsslag Brussel

Rapportage van de enquête over de subsidielijn 'projecten voor Brussel' van de Vlaamse overheid

Minne Huysmans
Pieter Meurs
Dominique Verté
Steven Degraeve

In opdracht van de minister van Brussel, Benjamin Dalle

Vlaanderen
verbeelding werkt

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

Rapport enquête 'Polsslag Brussel'

De subsidielijns 'Projecten voor Brussel' bestaat in 2021 vijftienvier jaar. Ze heeft een brede waaier aan projecten en initiatieven voortgebracht: festivals, stadswandelingen, educatieve initiatieven, toeleiding naar werk, burgerschapsvorming, ...

De minister van Brussel, Benjamin Dalle, en de bevoegde overheid vonden het tijd, zo stelden ze, om in de spiegel te kijken.

Via een participatief traject uitgevoerd door onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel en de Erasmus Hogeschool werden een aantal vragen aan het Vlaams-Brussels werkveld gesteld over de subsidielijns 'Projecten voor Brussel': Worden de juiste doelstellingen geformuleerd? Hoe zit het met haar impact? Zijn de categorieën en criteria helder? Zit de begeleiding, toewijzing en eindevaluatie goed?

Kortom, hebben we nog de juiste vinger aan de Brusselse pols?

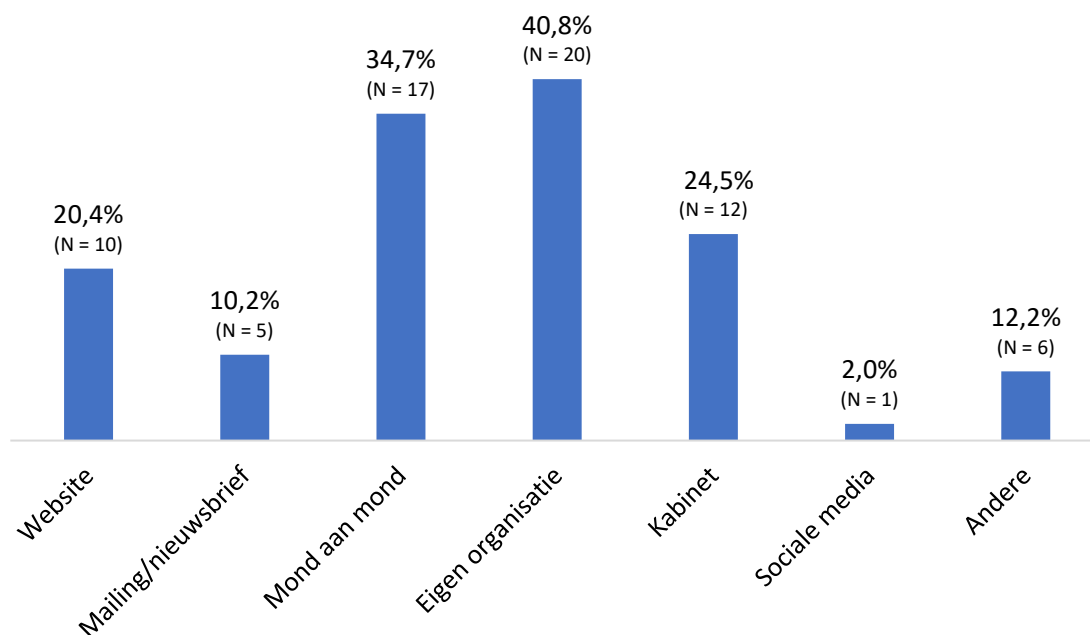
Met deze enquête en dit rapport krijgt u zicht op hoe respondenten de aanvraagprocedures, de doelstellingen, de begeleiding, toewijzing & eindevaluatie, haar impact en de criteria waaraan een subsidieaanvraag voor een 'project voor Brussel' moet voldoen, ervaren.

Deze enquête is een eerste van drie bevestigingen van het Vlaams Brussels werkveld (dat financiële steun kreeg via de subsidielijns 'Projecten voor Brussel' van de Vlaamse overheid) over de procedurele kant van de subsidiegids. Centrale doel is om op het einde van de rit te komen tot gedragen voorstellen die inspelen op de maatschappelijke noden in Brussel.

In 2019 ontving de Vlaamse overheid 86 aanvragen, waarvan er 70 tot een effectieve subsidietoekenning leidden. Deze enquête werd ingevuld door organisaties die de afgelopen drie jaar financiële steun vroegen en kregen via de subsidielijns 'projecten voor Brussel'. In totaal werden 86 organisaties met een gelijkmatige spreiding tussen de verschillende projectcategorieën aangeschreven. 49 respondenten die deze organisaties vertegenwoordigen, oftewel 57% van het totale aantal, vulden deze enquête effectief in.

I. Resultaten over de subsidielijns

Figuur 1. Kanalen waarlangs organisaties en medewerkers in contact komen met de subsidielijns 'Projecten voor Brussel' (N = 49)

Figuur 1 geeft weer via welke kanalen organisaties en medewerkers in contact komen met de subsidielijnen 'Projecten voor Brussel'. 82% van de respondenten komt via eigen kanalen in contact met deze subsidielijnen, hetzij mond aan mond of via de eigen organisatie. Daarnaast komt 55% van de respondenten ook via de officiële overheidskanalen in contact met deze subsidielijnen (website, nieuwsbrief of rechtstreeks via het kabinet). 8% van de respondenten krijgt informatie via andere subsidielijnen (zoals de VGC) of advertenties in de krant.

Tabel 1. Noodzaak van de subsidielijnen 'Projecten voor Brussel'

De subsidielijnen 'projecten voor Brussel' is...	Helemaal oneens	Eerder oneens	Noch oneens, noch eens	Eerder eens	Helemaal eens
Noodzakelijk (N = 45)	2,2% (N = 1)	0% (N = 0)	0% (N = 0)	26,7% (N = 12)	71,1% (N = 32)
Nuttig (N = 46)	2,2% (N = 1)	0% (N = 0)	0% (N = 0)	17,4% (N = 8)	80,4% (N = 37)
Een maatschappelijke meerwaarde (N = 46)	2,2% (N = 1)	0% (N = 0)	0% (N = 0)	15,2% (N = 7)	82,6% (N = 38)
Mooi meegenomen (N = 44)	18,2% (N = 8)	13,6% (N = 6)	34,1% (N = 15)	9,1% (N = 4)	25% (N = 11)
Overbodig (N = 44)	77,3% (N = 34)	20,5% (N = 9)	0% (N = 0)	0% (N = 0)	2,3% (N = 1)

Tabel 1 geeft weer in welke mate respondenten deze subsidielijnen belangrijk vinden. Respondenten geven aan dat de subsidielijnen noodzakelijk is en een maatschappelijke meerwaarde heeft. Hierbij zijn ze het telkens met grote meerderheden 'helemaal eens' met het nut, de noodzaak en de maatschappelijke meerwaarde van de projectlijnen 'subsidies voor Brussel'.

18 respondenten lichtten hun antwoord toe. Hierbij komen een aantal lijnen samen. Verschillende respondenten halen de meerwaarde aan die deze subsidielijnen biedt om Brussel in de kijker te zetten, maar ook het versterken van de band en interactie tussen Vlaanderen en Brussel. Veel projecten die in Brussel

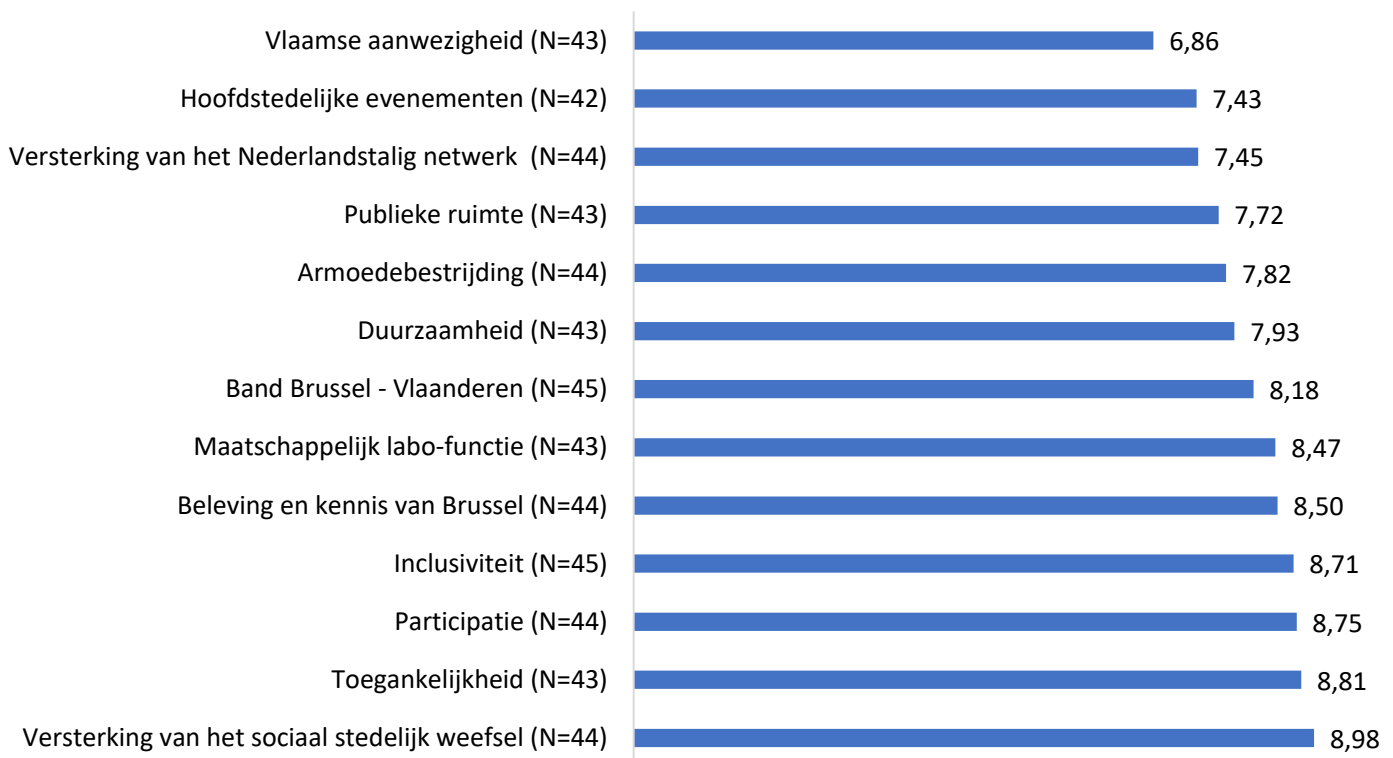
ontstaan, kunnen inspirerend zijn voor Vlaanderen. Ze moeten dan ook als toegangspoorten tot de stad in de schijnwerpers gezet worden. Deze Brussel-Vlaanderen interactie is een middel voor Vlamingen om Brussel en haar diversiteit te ontdekken. Het faciliteert ook samenwerkingen over grenzen heen en met andere sectoren.

Er is nood aan deze gemeenschaps-, sector- en grensoverschrijdende subsidielijijn. Ze maakt directe verbindingen mogelijk tussen verschillende beleidsterreinen.

Deze subsidielijijn helpt om de versnippering in Brussel over taalgrenzen heen te overstijgen. Goed om hierbij te focussen op steun aan projecten, die inspelen op de grootstedelijke context, het versterken van het stedelijk weefsel, het sociaal leven, participatie, leefbaarheid en kansen voor kwetsbare groepen.

Heel wat respondenten erkennen de meerwaarde van deze subsidielijijn in haar focus op de stad, haar beleidsvrijheid en steun voor experimentele, innoverende trajecten in hun opstartfase. Waarbij de impulssubsidies hen de tijd en ruimte geven om hun werking uit te bouwen, een brede basis te leggen en een lange termijnvisie uit te werken. Het geeft beginnende organisaties bovendien ook legitimiteit, bestaansrecht of een opwaardering.

Figuur 2. Belangrijke thema's voor de subsidielijijn 'Projecten voor Brussel'

Figuur 2 geeft aan hoeveel belang respondenten hechten aan 13 voorgeselecteerde thema's, die gelinkt zijn aan de subsidielijijn 'projecten voor Brussel'. Respondenten kenden aan deze thema's een score toe tussen 1 (helemaal niet belangrijk) en 10 (uiterst belangrijk). Bovenstaande figuur geeft de gemiddelde scores weer voor de verschillende thema's.

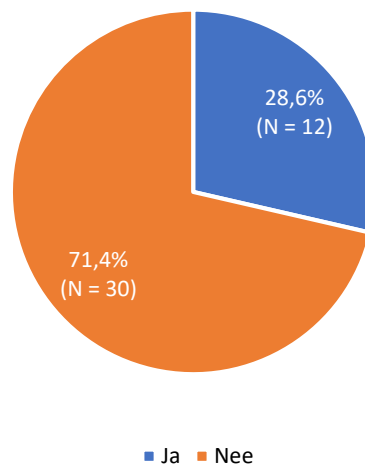
Met scores van minstens 6,9 op 10 en meer zijn de meeste thema's voor de respondenten belangrijk. Het inclusief en toegankelijk maken van de stad behoren naast participatie, de labo-functie van Brussel en de versterking van het stedelijk weefsel tot de thema's die voor bijna alle respondenten uiterst belangrijk zijn.

Daarna is er een ruime middengroep met scores tussen 7 en 8 op 10 waar een diversiteit aan thema's aan bod komt: band Brussel -Vlaanderen, duurzaamheid, armoedebestrijding, publieke ruimte, de versterking van het Nederlandstalig netwerk en hoofdstedelijk evenementen. Respondenten hechten minder belang aan de Vlaamse aanwezigheid in Brussel.

22 respondenten voegden thema's toe. Hieronder vindt u een gegroepeerd overzicht:

- Kunst, (Vlaamse) cultuur, erfgoed, patrimonium, grootstedelijkheid
- Diversiteit, inclusie, empowerment, gender, intergenerationeel, leefbaarheid, participatie
- Lokale economie, ondernemerschap
- Nederlandse taalbevordering, meertaligheid
- Onderwijs en educatie
- Natuur, groene ruimte en mobiliteit

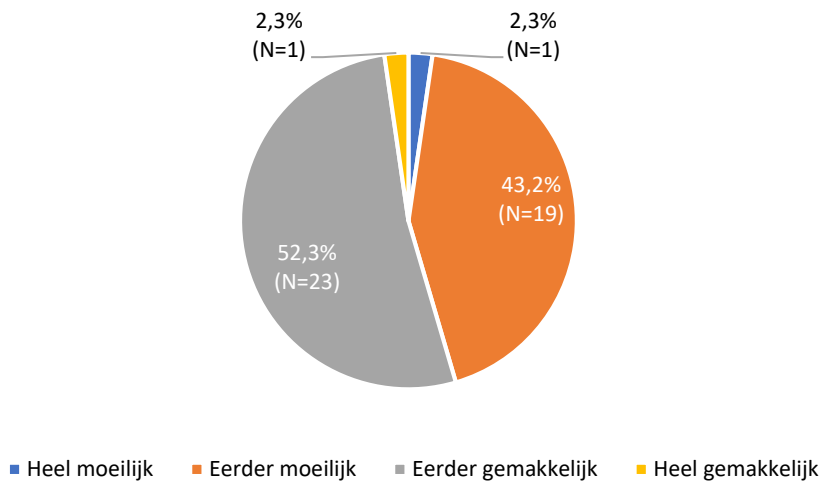
Figuur 3. Samenvoegen subsidielijnen met andere beleidsdomeinen (N=42)

Figuur 3 geeft weer of respondenten vinden dat de subsidielijnen 'Projecten voor Brussel' meer impact zou hebben als ze zou worden toegevoegd aan andere beleidsdomeinen van de Vlaamse Gemeenschap of een andere overheid. 71% van de respondenten ziet geen verhoogde impact als deze subsidielijnen zou toegevoegd worden aan een ander beleidsdomein. Bijna 29% ziet wel meer impact voor de subsidielijnen 'Projecten voor Brussel' bij een toevoeging aan een ander beleidsdomein.

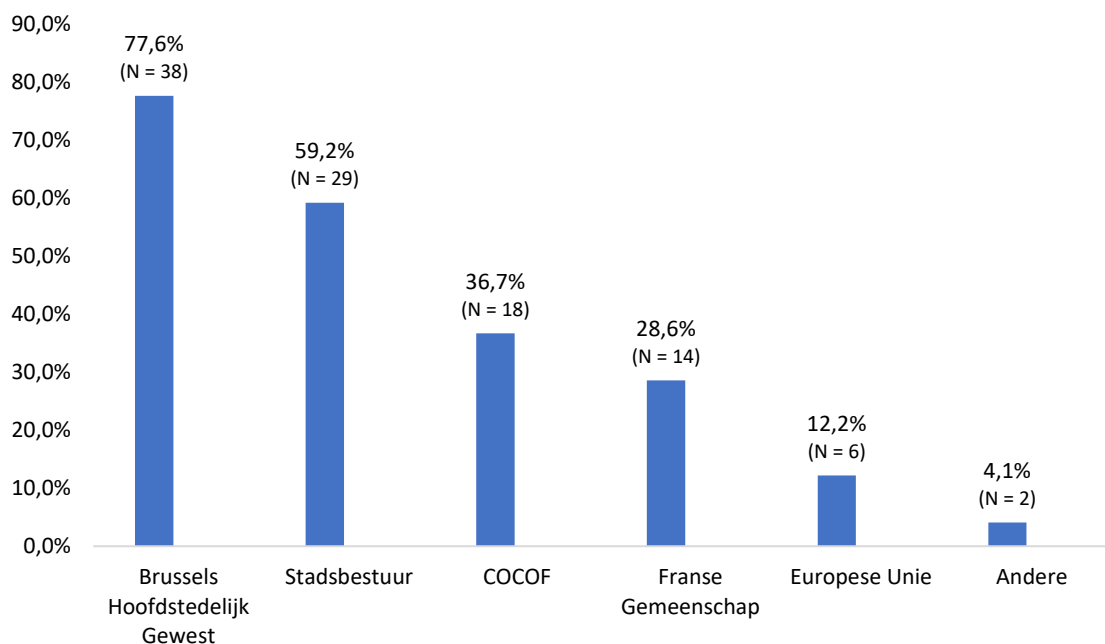
20 respondenten lichtten hun antwoord toe. Centraal hierin is de meerwaarde van het 'brede karakter' over beleidsdomeinen heen van deze subsidielijnen. Hierin zien respondenten mogelijkheden in 'cross-overs' met andere beleidsdomeinen zoals economie, onderwijs en innovatie. Verschillende respondenten pleiten voor meer samenwerking of afstemming met de VGC. Hierin stellen een aantal respondenten dat dit de complementariteit tussen beide instanties ten goede moet komen en zo ook versnippering kan tegengaan. Voor anderen houdt dit ook het risico in van een globaler beleid met minder eigenheid en accenten.

Figuur 4. Moeilijkheidsgraad van de subsidielijnen 'Projecten voor Brussel' (N = 44)

Figuur 4 geeft weer hoe respondenten de kans inschatten om steun te krijgen via deze subsidielijn in vergelijking met andere financieringskanalen. Enkel uitzonderlijk vinden respondenten de kans om steun te krijgen heel moeilijk of net heel makkelijk. De overgrote meerderheid van de antwoorden bevindt zich in de tussencategorieën. 52% van de respondenten vindt het eerder gemakkelijk en 43% vindt het eerder moeilijk om steun te krijgen via deze subsidielijn in vergelijking met andere financieringskanalen.

Figuur 5. Partners in gemeenschapsoverschrijdende projecten (n=49)

Figuur 5 geeft weer wie voor de respondenten de meest logische partners zijn voor gemeenschapsoverschrijdende projecten. Voor deze projecten wordt binnen de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' ook de aanvraag van een financiële inbreng verwacht bij een Franstalige of tweetalige overheid. Tweetalige overheden zijn voor de respondenten de meest logische partners voor bijkomende financiële inbreng voor gemeenschapsoverschrijdende projecten. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is voor bijna 78% van de respondenten de meest logische partner, gevolgd door het gemeente- of stadsbestuur met bijna 60% van de respondenten.

Na de tweetalige overheden volgen dan Franstalige overheden; de COCOF met bijna 37% en de Franse Gemeenschap met bijna 29%. De Europese Unie is voor 12% van de respondenten een logische partner in deze. Andere kanalen zijn de GGC, Wallonie-Bruxelles International, Mobiliteit, Toerisme of Gelijke kansen.

Tabel 2. Aangevraagde Financiering (N=49)

COCOF	34,7% (N = 17)
Franse Gemeenschap	28,6% (N = 14)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	69,4% (N = 34)
Gemeente- of stadsbestuur	63,3% (N = 31)
Europese Unie	28,6% (N = 14)
Andere	12,2% (N = 6)

Tabel 2 geeft weer bij welke overheden respondenten al financiering hebben aangevraagd. Net als in de voorgaande figuur (figuur 5), zijn ook in deze tabel tweetalige overheden de partners waar respondenten het vaakst middelen bij hebben aangevraagd. Bij het Brussels Hoofdstedelijk gewest heeft bijna 70% van de respondenten al middelen aangevraagd, gevolgd door het gemeente- of stadsbestuur met 63% van de respondenten.

Na de tweetalige overheden volgen dan Franstalige overheden; de COCOF met bijna 35% en de Franse Gemeenschap met bijna 29%. Bij de Europese Unie heeft bijna 29% van de respondenten middelen aangevraagd. Andere overheden zijn de Federale overheid, de GGC, Leefmilieu Brussel, VGC, het WBI, Mobiliteit, Toerisme, Gelijke kansen en het VAF.

Tabel 3. Informatie over subsidielij 'Projecten voor Brussel'

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De informatie op de website volstaat (N = 44)	0% (N = 0)	13,6% (N = 6)	65,9% (N = 29)	20,5% (N = 9)
Er is nood aan infomomenten om de subsidielij en haar krachtlijnen beter te kennen (N = 43)	2,3% (N = 1)	23,3% (N = 10)	37,2% (N = 16)	37,2% (N = 16)
Een afzonderlijk infomoment hoeft niet, maar kan deel zijn van de projectbegeleiding (N = 44)	2,3% (N = 1)	9,1% (N = 4)	43,2% (N = 19)	45,5% (N = 20)

Tabel 3 geeft weer in welke mate respondenten vinden dat er voldoende informatie beschikbaar is over de subsidielij. Voor 86,4% van de respondenten volstaat de informatie op de website. Hierbij is 66% het

eerder eens en 20,5% het helemaal eens met de uitspraak dat de informatie op de website volstaat. Toch vindt 74% van de respondenten een infomoment om de krachtlijnen van de subsidielijn beter te kennen, noodzakelijk. Deze informatieverstrekking kan voor bijna 89% van de respondenten deel uitmaken van de projectbegeleiding.

Tabel 4. Uitspraken over de netwerken met het brede Vlaams-Brusselse werkveld (N=44)

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Er moeten netwerkmoment georganiseerd worden tussen de verschillende organisaties die gebruik maken van de subsidielijn 'projecten voor Brussel'	2,3% (N = 1)	36,4% (N = 16)	40,9% (N = 18)	20,5% (N = 9)
Er moeten netwerkmoment georganiseerd worden waarbij organisaties in contact worden gebracht met het brede Vlaams-Brusselse netwerk (bv. Munpunt, BRUZZ, Brik, ...)	0,0% (N = 0)	15,9% (N = 7)	52,3% (N = 23)	31,8% (N = 14)
Er dient meer informatie verstrekt te worden over de gesubsidieerde projecten op de website	0,0% (N = 0)	25,0% (N = 11)	54,5% (N = 24)	20,5% (N = 9)
Ik zou deelnemen aan inspiratiedagen waar projecten met gelijkaardige doelstellingen worden voorgesteld	6,8% (N = 3)	11,4% (N = 5)	40,9% (N = 18)	40,9% (N = 18)

Tabel 4 geeft weer in welke mate respondenten belang hechten aan netwerkmogelijkheden met het Vlaams-Brussels werkveld. 61% van de respondenten is te vinden voor een netwerkmoment tussen de verschillende organisaties die gebruik maken van de subsidielijn 'Projecten voor Brussel'. 36% is het daar mee oneens. Bijna 82% van de respondenten is te vinden voor een netwerkmoment waar projecten met gelijkaardige doelstellingen worden samengebracht. Dat geldt ook voor momenten waar het brede Vlaams-Brusselse werkveld wordt samengebracht. Hier zijn 84% van de respondenten het minstens eerder mee eens. Tot slot wensen 75% van de respondenten meer informatie op de website over de projecten die gesubsidieerd worden via deze subsidielijn.

II. Resultaten over de subsidiegids en de beleidsdoelstellingen

Tabel 5. Uitspraken over de beleidsdoelstellingen in de subsidiegids (N=45)

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De uitleg over beleidsdoelstellingen in de subsidiegids is duidelijk	0,0% (N = 0)	13,3% (N = 6)	53,3% (N = 24)	33,3% (N = 15)

Tabel 5 geeft weer in welke mate de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse overheid duidelijk zijn weergegeven in de subsidiegids. 87% van de respondenten is het ermee eens dat de beleidsdoelstellingen in de subsidiegids duidelijk zijn. 13% van de respondenten vindt de informatie eerder niet duidelijk.

Tabel 6. Uitspraken over de projectdoelstellingen in de studiegids

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De inhoudelijke criteria (projectdoelstellingen) in de studiegids zijn duidelijk (N = 46)	2,2% (N = 1)	6,5% (N = 3)	60,9% (N = 28)	30,4% (N = 14)
De inhoudelijke criteria (projectdoelstellingen) in de studiegids weerspiegelen helder de beleidsdoelstellingen (N = 45)	0,0% (N = 0)	13,3% (N = 6)	57,8% (N = 26)	28,9% (N = 13)

Tabel 6 geeft weer in welke mate de inhoudelijke criteria, oftewel de projectdoelstellingen in de subsidiegids, duidelijk zijn en de beleidsdoelstellingen weerspiegelen. Voor meer dan 9 op de 10 respondenten zijn de projectdoelstellingen duidelijk en voor 87% van de respondenten weerspiegelen ze zo helder de beleidsdoelstellingen.

Tabel 7. Uitspraken over de “algemene en formele criteria” in de subsidiegids

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De “algemene en formele criteria” in de subsidiegids zijn duidelijk (N = 45)	2,2% (N = 1)	2,2% (N = 1)	66,7% (N = 30)	28,9% (N = 13)

Tabel 7 geeft weer in welke mate de algemene en formele criteria in de subsidiegids duidelijk zijn. Voor bijna 96% van de respondenten zijn de algemene en formele criteria in de subsidiegids duidelijk.

8 respondenten (18%) hebben verbetervoorstellen voor de subsidiegids geformuleerd:

- Een toegankelijk overzicht van goedgekeurde aanvragen kan een inspiratie zijn voor beginnende projecten/werkingen.
- Minder focus op grootschalige evenementen en meer op de labo-functie.
- Vlamingen naar Brussel brengen maar ook omgekeerd, Brusselaars meer met en in Vlaanderen laten samenwerken.
- Verduidelijken van de verschillen tussen de algemene subsidies, de projectcategorieën en bijzondere vormen van subsidies.
- Verduidelijken van de positie en verhoudingen van deze subsidielijnen ten opzichte van andere subsidielijnen zoals de VGC, Brussel stad en Gewest, COCOF, ...
- Netwerk- of ontmoetingsmomenten organiseren waar de visie van Vlaanderen op Brussel wordt toegelicht.

- Invulformulieren gebruiksvriendelijker maken. Voorbeelden zoals e-loket of KIOSK kunnen dienen als inspiratie.

Tabel 8. Algemene uitspraken

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De omschrijving van de thema's in de subsidiegids is flou (N = 44)	4,5% (N = 2)	61,4% (N = 27)	22,7% (N = 10)	11,4% (N = 5)
De subsidiegids is makkelijk raadpleegbaar (N = 44)	0,0% (N = 0)	2,3% (N = 1)	65,9% (N = 29)	31,8% (N = 14)
De subsidiegids is makkelijk te begrijpen (N = 45)	2,2% (N = 1)	2,2% (N = 1)	66,7% (N = 30)	28,9% (N = 13)
De aanvragen worden beoordeeld naar inhoud (N = 45)	0,0% (N = 0)	4,4% (N = 1)	51,1% (N = 23)	44,4% (N = 20)
De aanvragen worden beoordeeld naar vorm (bv. taalgebruik, structuur, helderheid, ...) (N = 43)	0,0% (N = 0)	37,2% (N = 16)	51,2% (N = 22)	11,6% (N = 5)

Tabel 8 geeft een aantal algemene uitspraken over de subsidiegids weer. Het zwaartepunt van de antwoorden situeert zich in de tussencategorieën 'eerder eens' en 'eerder oneens'. Wanneer antwoord categorieën (bvb. 'Eerder eens' en 'Helemaal eens') worden samengenomen, zien we dat 96% à 98 % van de respondenten de subsidiegids makkelijk raadpleegbaar en makkelijk te begrijpen vinden.

Bijna alle respondenten (95,5%) vinden dat de aanvragen naar inhoud beoordeeld worden. De beoordeling naar vorm geeft op haar beurt een meer verspreid beeld. Ook over de omschrijving van de thema's in de subsidiegids is er meer variatie in de antwoorden zichtbaar. Deze zijn overwegend positief voor 66% van de respondenten, maar eerder flou voor 34% van de respondenten.

Tabel 9. Uitspraken over de taalvoorwaarden voor de subsidielijijn

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De taalvoorwaarden van de subsidielijijn zijn niet realistisch (N = 44)	27,3% (N = 12)	47,7% (N = 21)	25,0% (N = 11)	0,0% (N = 0)
Ik kan mij vinden in de taalvoorwaarden van de subsidielijijn (N = 45)	0,0% (N = 0)	17,8% (N = 8)	40,0% (N = 18)	42,2% (N = 19)
Ik ervaar problemen bij het toepassen van de taalvoorwaarden van de subsidielijijn (N = 44)	50,0% (N = 22)	29,5% (N = 13)	15,9% (N = 7)	4,5% (N = 2)

Tabel 9 geeft weer in welke mate de taalvoorwaarden voor de subsidielijijn realistisch en toepasbaar zijn voor de respondenten. Daarnaast geeft deze tabel ook weer in welke mate respondenten zich kunnen vinden in deze taalvoorwaarden.

Drie kwart van de respondenten vindt de taalvoorwaarden (helemaal) realistisch. 82% van de respondenten is het eerder eens of helemaal eens met de daarin gestipuleerde taalvoorwaarden. Bijna 18% van de respondenten kan zich eerder niet vinden in de taalvoorwaarden van de subsidielijijn.

50% van de respondenten ervaart helemaal geen problemen bij het toepassen van deze voorwaarden. Voor nog eens 30% geldt dit ook, weliswaar minder uitgesproken. Iets meer dan 1 op 5 respondenten ervaart problemen bij het toepassen van de taalvoorwaarden van de subsidielij.

III. Resultaten over de standaardformulieren en ondersteuning bij de aanvraag.

Tabel 10. Uitspraken over de standaardformulieren van de subsidielij

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Het aanvraagformulier van de subsidielij is over het algemeen helder (N = 45)	0,0% (N = 0)	4,4% (N = 2)	66,7% (N = 30)	28,9% (N = 13)
Het aanvraagformulier van de subsidielij is over het algemeen gebruiksvriendelijk (N = 45)	8,9% (N = 4)	11,1% (N = 5)	62,2% (N = 28)	17,8% (N = 8)
Het aanvraagformulier van de subsidielij stelt te hoge eisen (N = 42)	28,9% (N = 13)	51,1% (N = 23)	20,0% (N = 9)	0,0% (N = 0)

Tabel 10 geeft weer in welke mate de standaardformulieren helder en gebruiksvriendelijk zijn. Ook hier situeren de meeste antwoorden zich in de tussencategorieën. Wanneer samengenomen, is de tevredenheid over het standaardformulier hoog. Voor bijna 96% van de respondenten is het aanvraagformulier helder en voor 80% is het aanvraagformulier gebruiksvriendelijk en zonder te hoge eisen. 20% van de respondenten vindt dan weer dat er eerder te hoge eisen worden gesteld in het standaardformulier.

8 respondenten (18%) hebben verbetervoorstellen voor het aanvraagformulier geformuleerd:

- Digitaliseren van het aanvraagformulier met een begrenzing van het aantal tekens
- Begrotingsgegevens in een apart document

Tabel 11. Uitspraken over het formulier voor het projectverslag van de subsidielij

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Het formulier voor het projectverslag van de subsidielij is over het algemeen helder (N = 43)	0,0% (N = 0)	2,3% (N = 1)	65,1% (N = 28)	32,6% (N = 14)
Het formulier voor het projectverslag van de subsidielij is over het algemeen gebruiksvriendelijk (N = 43)	4,7% (N = 2)	14,0% (N = 6)	55,8% (N = 24)	25,6% (N = 11)
Voor het formulier voor het projectverslag van de subsidielij worden te hoge eisen gesteld (N = 42)	33,3% (N = 14)	0,0% (N = 0)	47,6% (N = 20)	19,0% (N = 8)

Tabel 11 geeft weer in welke mate het projectverslag helder en gebruiksvriendelijk is. Het zwaartepunt van de antwoorden situeert zich in de 'eerder eens' tussencategorie. Voor 67% van de respondenten stelt het projectverslag te hoge eisen. 1/3 van de respondenten is het daar helemaal mee oneens.

Het formulier voor het projectverslag wordt door bijna iedereen (98%) helder bevonden en is gebruiksvriendelijk voor 81% van de respondenten.

7 respondenten (16%) hebben verbetervoorstellen voor het projectverslag van de subsidielij geformuleerd. Alle verbetervoorstellen zijn gelinkt aan het gebruiksgemak:

- Meer vrijheid om resultaten weer te geven
- Soms een grote administratieve belasting voor beperkte middelen
- Digitaliseren van verslag

Tabel 12. Uitspraken over het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij

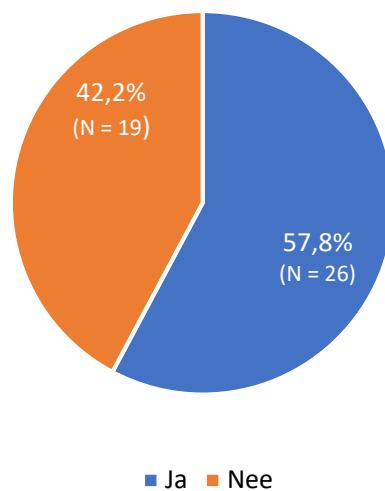
	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij is over het algemeen helder (N = 44)	4,5% (N = 2)	2,3% (N = 1)	61,4% (N = 27)	31,8% (N = 14)
Het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij is over het algemeen gebruiksvriendelijk (N = 44)	6,8% (N = 3)	4,5% (N = 2)	63,6% (N = 28)	25,0% (N = 11)
Voor het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij worden te hoge eisen gesteld (N = 43)	37,2% (N = 16)	48,8% (N = 21)	11,6% (N = 5)	2,3% (N = 1)

Tabel 12 geeft weer in welke mate het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij helder en gebruiksvriendelijk is. Het zwaartepunt van de antwoorden situeert zich in de 'eerder eens' of 'eerder oneens' tussencategorie. Het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielij wordt door meer dan 9 op de 10 respondenten (93%) helder bevonden en is gebruiksvriendelijk voor 89% van de respondenten. Voor 86% van de respondenten stelt het projectverslag geen te hoge eisen.

8 respondenten (18%) hebben verbetervoorstellen voor het formulier voor de uitgaven- en inkomstenstaat van de subsidielijng geformuleerd:

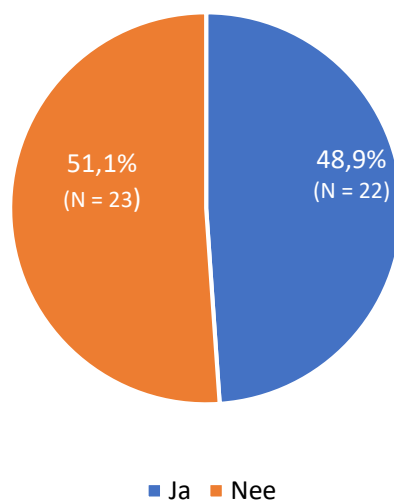
- Meer vrijheid in de weergave van inkomsten en uitgaven. De eigen financiële posten komen niet altijd overeen met deze van de administratie.
- Voorgemaakt Excell-bestand met verschillende headings voor een beter overzicht.
- Uniforme manier van rapportering over de verschillende overheden heen. Veel organisaties ontvangen van verschillende overheden middelen, moeilijk om rapportering hier telkens op af te stemmen.

Figuur 6. Kennis van projectbegeleiding bij indiening dossiers (N = 45)

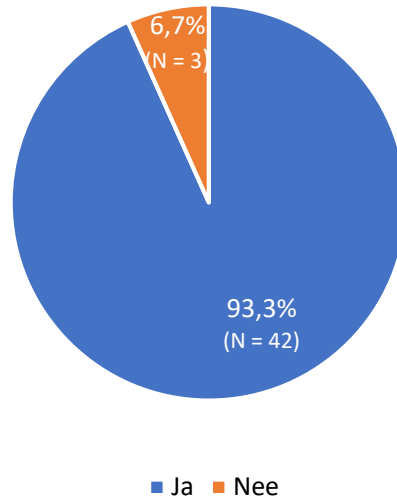
Figuur 6 geeft weer of respondenten weten dat er in het kader van de subsidielijng projectbegeleiding wordt voorzien voor de indiening van het dossier. Bijna 58% van de respondenten weet dat dit bestaat. Tegelijk is 42% de respondenten hier niet van op de hoogte.

Figuur 7. Gebruik van projectbegeleiding bij indiening dossiers (N = 45)

Figuur 7 geeft weer of respondenten effectief al gebruik hebben gemaakt van projectbegeleiding voor de indiening van het dossier. Iets meer dan de helft van de respondenten maakte nog geen gebruik van de projectbegeleiding.

Figuur 8. Projectbegeleiding is waardevol (N = 45)

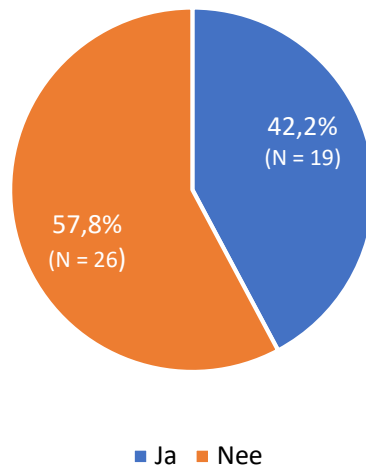
Figuur 8 geeft weer of de respondenten de projectbegeleiding waardevol vinden. 93% van de respondenten vindt de projectbegeleiding in het kader van de subsidielij een waardevol initiatief.

Tabel 14. Indienregeling dossiers (N = 45)

De huidige indienregeling van de subsidielij vind ik goed	100%
Het zou beter zijn om met vaste indiendata te werken (bv. 3 à 4 keer per jaar)	0,0%

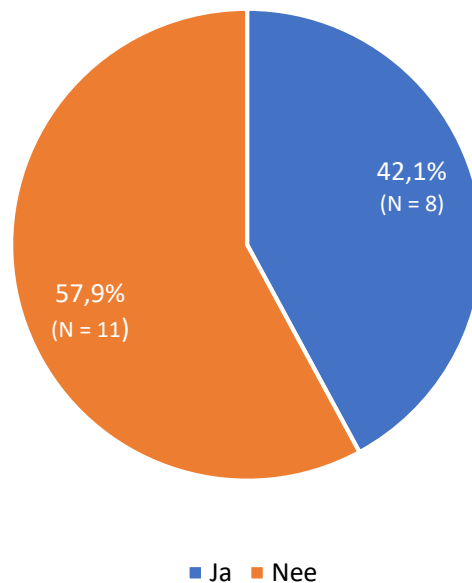
Tabel 14 geeft de mening weer van de respondenten weer over de indienregeling van dossiers. Alle respondenten verkiezen de huidige indienregeling boven vaste indiendata.

Figuur 9. Kennis over screening op toegankelijkheid (N = 45)

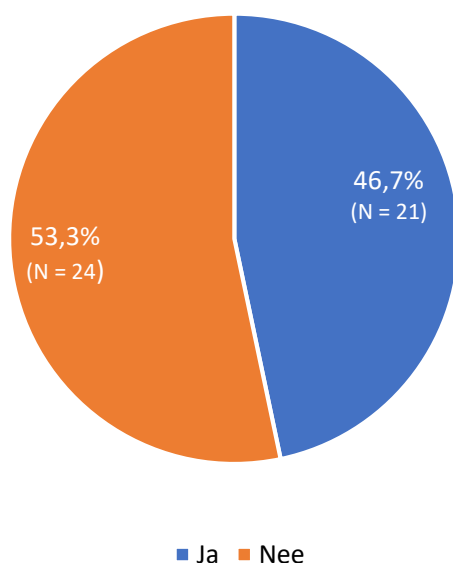
Figuur 9 geeft weer of respondenten kennis hebben over de mogelijkheid om goedgekeurde dossiers te laten screenen. 58% van de respondenten weet niet dat men goedgekeurde dossiers op toegankelijkheid kan laten screenen.

Figuur 10. Gebruik van een screening op toegankelijkheid (N = 19)

Figuur 10 geeft weer of respondenten effectief gebruik maakten van deze screening. Deze vraag kon enkel beantwoord worden door de 19 respondenten hogerop die deze screening kennen. Van deze groep heeft 42% gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun goedgekeurde dossier te laten screenen op toegankelijkheid.

Figuur 11. In de toekomst gebruik maken van een screening op toegankelijkheid (N = 45)

Figuur 11 geeft weer of respondenten in de toekomst gebruik zullen maken van de screeningsmogelijkheid. 53% van de respondenten wenst geen gebruik te maken van deze screeningsmogelijkheid. 47% wenst dit wel te doen.

Tabel 15. Uitspraken over de impulssubsidies

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
De mogelijkheid van een impulssubsidie is een goed instrument voor nieuwe werkingen of uitbreidingen van bestaande werkingen (N = 45)	2,2% (N = 1)	4,4% (N = 2)	40,0% (N = 18)	53,3% (N = 24)
De mogelijkheid van een impulssubsidie voor drie jaar leidt tot de verwachte structurele verankering (N = 45)	6,7% (N = 3)	28,9% (N = 13)	44,4% (N = 20)	20,0% (N = 9)
Structurele verankering moet ook afhankelijk zijn van mogelijke financiering elders (N = 44)	4,5% (N = 2)	29,5% (N = 13)	54,5% (N = 24)	11,4% (N = 5)
Verduurzaming (verankering) van nieuwe werkingen is erg moeilijk (N = 45)	17,8% (N = 8)	48,9% (N = 22)	0,0% (N = 0)	33,3% (N = 15)
Verankering van deelwerkingen is eenvoudig te realiseren (N = 44)	27,3% (N = 12)	47,7% (N = 21)	25,0% (N = 11)	0,0% (N = 0)
Ik vind dat impulssubsidies moeten afgeschaft worden en dat de subsidielijn zich moet beperken tot louter projectsubsidies (N = 43)	44,2% (N = 19)	51,2% (N = 22)	2,3% (N = 1)	2,3% (N = 1)

Impulssubsidies moeten meteen toegekend worden voor drie jaar om duurzaam te kunnen werken (N = 46)	2,2% (N = 1)	17,4% (N = 8)	50,0% (N = 23)	30,4% (N = 14)
--	-----------------	------------------	-------------------	-------------------

Tabel 15 geeft weer hoe respondenten impulssubsidies, haar mogelijkheden en doelstellingen ervaren. Bijna alle respondenten vinden dat impulssubsidies moeten blijven bestaan. Impulssubsidies zijn hierbij voor 93% van de respondenten een goed instrument om nieuwe werkingen en uitbreidingen van werkingen te realiseren. Deze nieuwe werking verduurzamen is volgens 67% van de respondenten niet moeilijk. 1 op 3 vindt dit wel erg moeilijk. Drie kwart van de respondenten vindt het moeilijk om een deelwerking te verankeren of verduurzamen. Een kwart van de respondenten vindt dit eerder eenvoudig.

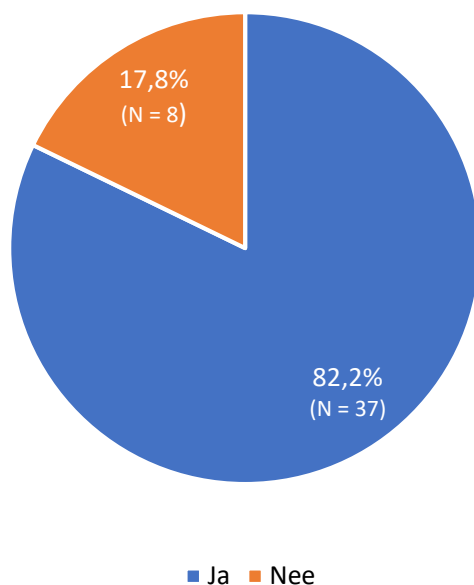
80% van de respondenten vindt dat impulssubsidies meteen voor een periode van 3 jaar toegekend moeten worden om zo duurzaam te kunnen werken. Nog eens 64% van de respondenten vindt dat impulssubsidies effectief leiden tot de verhoopte verankering. Structurele verankering moet voor 66% van de respondenten afhankelijk zijn van andere financieringskanalen.

Tabel 16. Indienen van subsidieaanvragen

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Subsidieaanvragen kunnen best op papier ingediend worden (N = 44)	50,0% (N = 22)	40,9% (N = 18)	9,1% (N = 4)	0,0% (N = 0)
Subsidieaanvragen kunnen best via mail worden ingediend (N = 44)	6,8% (N = 3)	13,6% (N = 6)	34,1% (N = 15)	45,5% (N = 20)
Subsidieaanvragen kunnen best hun dossier via een e-loket indienen en opvolgen (N = 44)	9,1% (N = 4)	20,5% (N = 9)	34,1% (N = 15)	36,4% (N = 15)
Ik heb al ervaring met e-loketten (N = 44)	11,1% (N = 5)	6,7% (N = 3)	20,0% (N = 9)	62,2% (N = 28)

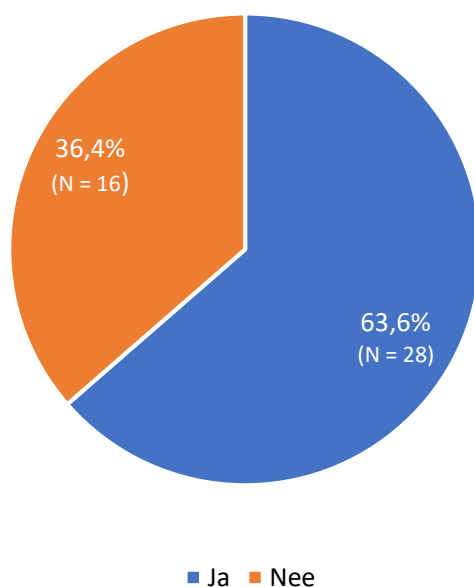
Tabel 16 geeft weer hoe respondenten hun subsidieaanvragen liefst indienen. Voor 90% onder hen is papier niet de beste optie. Met digitale mogelijkheden, zoals een e-loket, heeft 82% van de respondenten al ervaring. Voor 70% van de respondenten zou een e-loket een goed indienplatform zijn. 80% van de respondenten geeft zijn of haar voorkeur aan indienen via mail.

Figuur 12. Bereidheid uittesten e-loket in ontwikkeling voor de subsidielij (N = 45)

Figuur 12 geeft weer dat 82% van de respondenten graag wil meewerken om het e-loket in ontwikkeling voor deze subsidielij n mee uit te testen.

Figuur 13. Samenwerking met andere organisaties binnen subsidielij n (N=44)

Figuur 13 geeft weer of organisaties met andere organisaties binnen de subsidielij n samenwerken. 64% van de organisaties die via de subsidielij n "Projecten voor Brussel" gesubsidieerd worden werkt samen met andere organisaties die ook binnen deze subsidielij n middelen ontvangen.

Tabel 17. Overzicht samenwerkingen met andere organisaties in subsidielijn (N=45)

Geen enkele samenwerking	37,8% (N = 17)
Samenwerking met 1 tot 5 organisaties	28,9% (N = 13)
Samenwerking met 6 tot 10 organisaties	28,9% (N = 13)
Samenwerking met meer dan 10 organisaties	4,4% (N = 2)

Tabel 17 geeft weer met hoeveel andere organisaties de respondenten binnen deze subsidielijn samenwerken. 38% werkt met geen enkele andere organisatie samen. In de 2 tussencategorieën met samenwerkingen tussen 1 en 10 organisaties, ligt het zwaartepunt op samenwerkingen met 4 (9%), 5 (11%) en 7 (11%) andere organisaties.

IV. Conclusie

De enquête over de subsidielijn 'projecten voor Brussel' van de Vlaamse overheid brengt een aantal duidelijke aandachtspunten naar voor. Deze kunnen worden onderverdeeld in twee categorieën: een categorie die betrekking heeft op de inhoudelijke aspecten van de subsidielijn en een die betrekking heeft op de formele aspecten van de subsidiegids en de aanvraagformulieren.

- I. Algemene conclusies voor de inhoudelijke aspecten van de subsidielijn (criteria, beleidsdoelstellingen, algemene betekenis en nut) kunnen volgende aandachtspunten naar voren geschoven worden:

-Bijna de volledige respondentengroep geeft aan dat de algemene en formele criteria die in de gids worden vooropgesteld voldoende duidelijk omschreven zijn. Ze zijn makkelijk te begrijpen, duidelijk raadpleegbaar en voldoende haalbaar. Ook de taalvoorwaarden die gekoppeld zijn aan de criteria worden omschreven als duidelijk en haalbaar. De algemene duidelijkheid en haalbaarheid van de criteria lijkt te worden bevestigd door de ervaren moeilijkheidsgraad van de subsidies voor de aanvragers: de overgrote meerderheid van de respondenten vindt de aanvraag noch te makkelijk, noch te moeilijk.

Een aantal respondenten suggereren enkele verbeterpunten voor de criteria. Een paar voorbeelden hiervan: meer focus op labo-functie, ook focus op samenwerking van Brussel met Vlaanderen (ipv enkel omgekeerd).

-De overgrote meerderheid van de respondenten geeft aan dat de criteria en inhoudelijke doelstellingen van de subsidielijn een goede weerspiegeling zijn van de beleidsdoelstellingen. Volgens de respondenten vindt de subsidielijn een maatschappelijke meerwaarde in het stimuleren van de interactie tussen Brussel en Vlaanderen, het in de kijker plaatsen van de Brusselse

diversiteit, de versterking van het stedelijke sociale weefsel en van de participatie en inclusie in het algemeen.

De respondenten waarderen de mogelijkheid tot innovatie en experiment die de subsidielijn promoot. In dit opzicht wordt de impuls subsidie ook erg positief bevonden.

-De meerderheid van de respondenten ziet het belang van het brede karakter van de subsidielijn en waardeert het verbindende aspect ervan over beleidsdomeinen, sectoren, taalgrenzen heen. Deze verbindende focus lijkt ook te worden gemaakt in de zoektocht naar andere financieringskanalen: respondenten beschouwen tweetalige overheden als een logische financiële partner. Daarbij wordt voornamelijk de lokale kaart getrokken (naast het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden vooral gemeente- en stadsbesturen als financiële partners aangesproken). Respondenten zien weinig redenen om deze subsidielijn aan andere beleidsdomeinen toe te voegen.

- II. Algemene conclusies voor de formele aspecten van de subsidielijn (de gids zelf, de aanvraagprocedure, begeleidingsaspect, indienmoment...) kunnen volgende aandachtspunten naar voren geschoven worden:

-De gids zelf wordt door een ruime meerderheid van de respondenten als voldoende helder en gebruiksvriendelijk ervaren.

-De overgrote meerderheid van de respondenten geeft aan dat ze voldoende info via de website kunnen terugvinden. Maar een informeel infomoment (bvb tijdens de projectbegeleiding) wordt ook als nuttig en waardevol gezien.

-De formele administratie van een project (aanvraagformulier, formulier met inkomsten en uitgaven, projectverslag) is voor de grote meerderheid duidelijk en gebruiksvriendelijk. De eisen die gesteld worden zijn haalbaar, al merken respondenten op dat meer vrijheid in de beschrijving van de resultaten (in het projectverslag) welkom zou zijn.

Een belangrijke toevoeging bij de formele administratie is de voorkeur voor een digitale afhandeling. De respondenten verkiezen het gebruik van een E-loket of mail-aanvraag boven een 'papieren' aanvraag. Enkele andere verbeterpunten die worden aangehaald zijn: een overzicht van goedgekeurde aanvragen ter inspiratie; verduidelijking tussen algemene subsidies, projectcategorieën en bijzondere vormen van subsidies; zicht op de verhoudingen ten aanzien van andere subsidielijnen.

-Voor wat betreft de begeleiding tijdens een projectaanvraag, geven respondenten aan dat deze zeer waardevol is. Toch heeft 'slechts' iets meer dan de helft van de respondenten weet van het bestaan van deze begeleiding. Ook de mogelijkheid tot screening van aanvragen wordt als positief ervaren, al heeft een meerderheid geen weet van deze mogelijkheid.

-De huidige indienregeling krijgt door de respondenten de voorkeur ten opzichte van vaste indiendata.

-Wat betreft de onderlinge net- en samenwerking van organisaties, zien we dat een ruime meerderheid van de respondenten aangeeft al samen te werken met andere organisaties binnen de subsidielijn. Extra netwerkmomenten worden als positief beschouwd, maar enkel als ze betrekking hebben op projecten met gelijkaardige doelstellingen.

